

Mendelova univerzita v Brně, Lesnická a dřevařská fakulta, LS 2012/2013

Projekt INOBIO - Inovace biologických a lesnických disciplín pro vyšší konkurenceschopnost

OCEŇOVÁNÍ LESA

2. výukový blok (2/2)

Teorie oceňování lesního porostu a lesa

Lektor: **Ing. Jiří Matějček, CSc.**

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

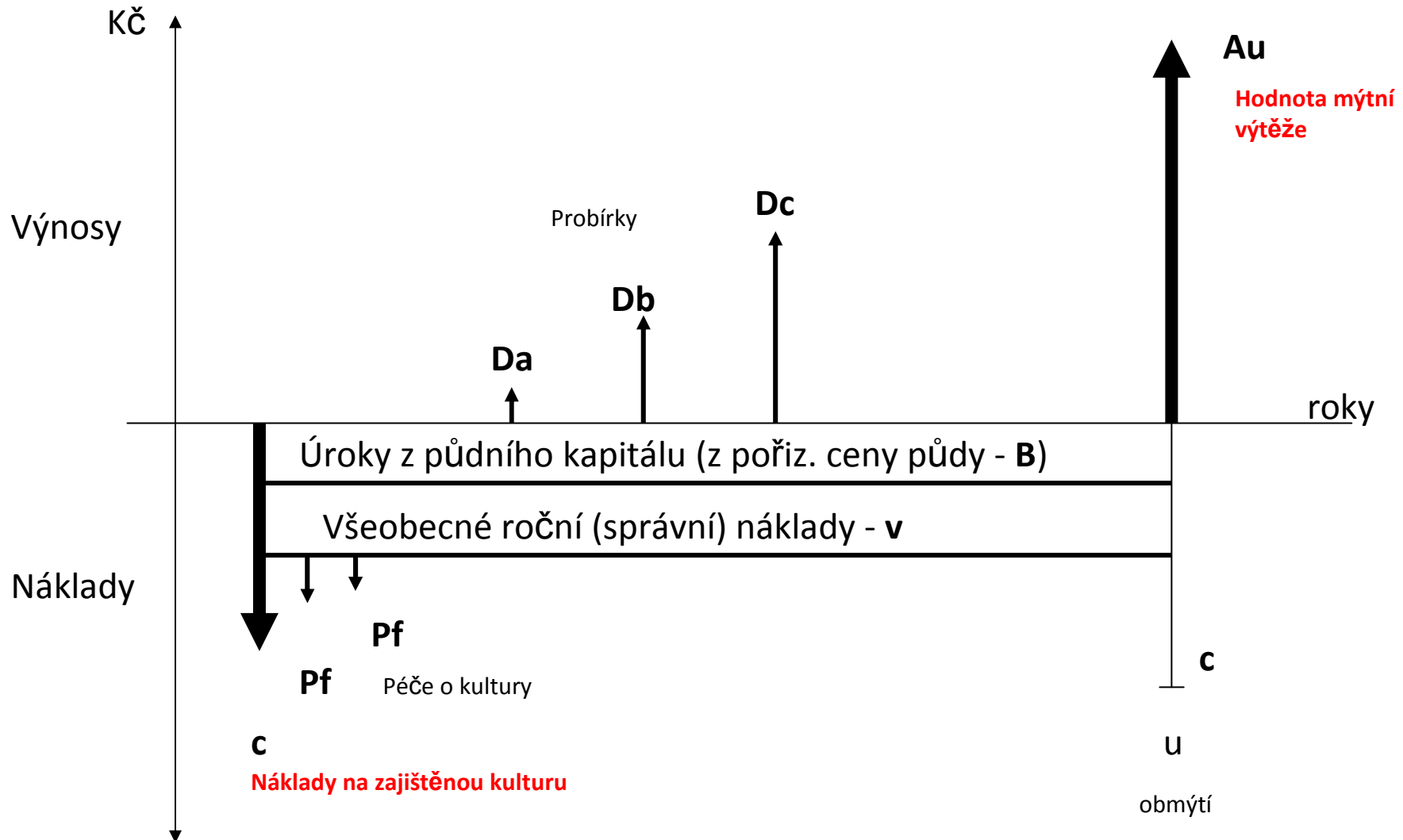
Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a Státním rozpočtem ČR InoBio – CZ.1.07/2.2.00/28.0018

Konstrukce věkové hodnotové křivky

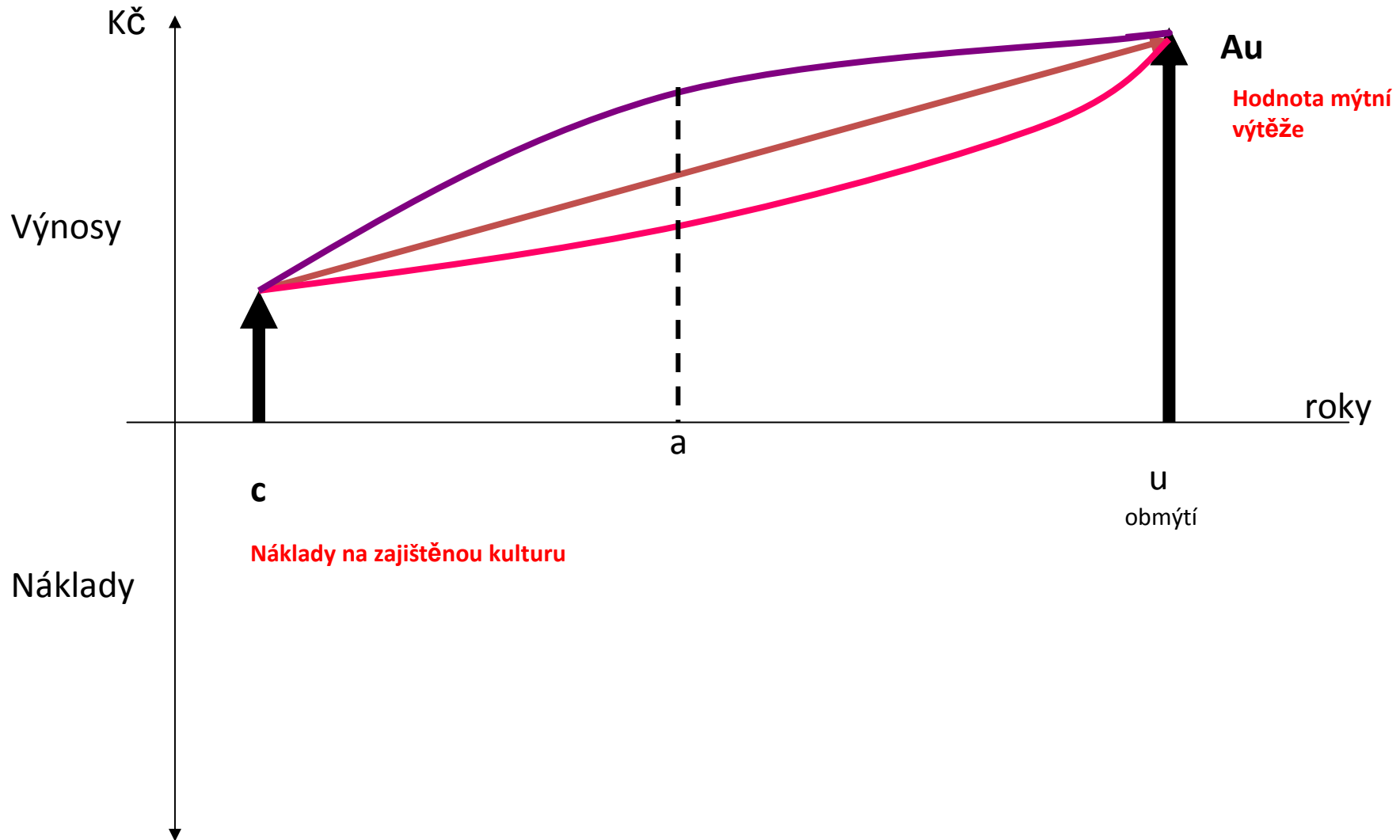

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ekonomický model průběhu nákladů a výnosů (porostu/dřeviny)

Ekonomický model průběhu nákladů a výnosů (*porostu/dřeviny*)

NÁKLADOVÁ HODNOTA POROSTU

(Faustmann 1854)

$$HK_m = (B+V) \cdot (1,0p^m - 1) + \sum c_i \cdot 1,0p^{m-i} - N_j \cdot 1,0p^{m-j} - D_a \cdot 1,0p^{m-a}$$

hrubá půdní renta

kde :

B = hodnota půdy

V = kapitál správních nákladů

m = věk porostu v době oceňování (max. 30 až 40 let)

i = věk porostu, kdy byly vynakládány náklady na dosažení zajištěné kultury

N_j = případné vedlejší výnosy

j = okamžik (rok) vzniku vedlejších výnosů

D_a = výnos z probírek (pokud byly realizovány)

a = okamžik (rok) realizace probírek

OČEKÁVANÁ HODNOTA POROSTU

$$HE_m = \frac{Au + \sum D_n \cdot 1,0p^{u-n} - (B + V) \cdot (1,0p^{u-m} - 1)}{1,0p^{u-m}}$$

kde :

Au = hodnota mýtní výtěže v u

D_n = hodnota jednotlivých probírek, jak jsou realizovány v různém věku porostu (ve věku a, b, c, ...)

B = hodnota půdy

V = kapitál správních nákladů

u = obmýtí

m = věk porostu v okamžiku oceňování

n = okamžiky realizace jednotlivých probírek, vyjádřené věkem porostu v okamžiku realizace probírky

HODNOTA MÝTNÍ VÝTĚŽE

Výpočet:

$$A_m = M \cdot (P - K_v)$$

$$A_m = \sum m_i \cdot (p_i - k_{iv})$$

kde

A_m = hodnota mýtní výtěže ve věku $\underline{m}$

(porostní zásoba v m³ s k. v RT, m³ b.k. v LHP)

m_i = množství hmoty i-tého sortimentu v m³

(sortimentace)

p_i = cena i-tého sortimentu v Kč/m³

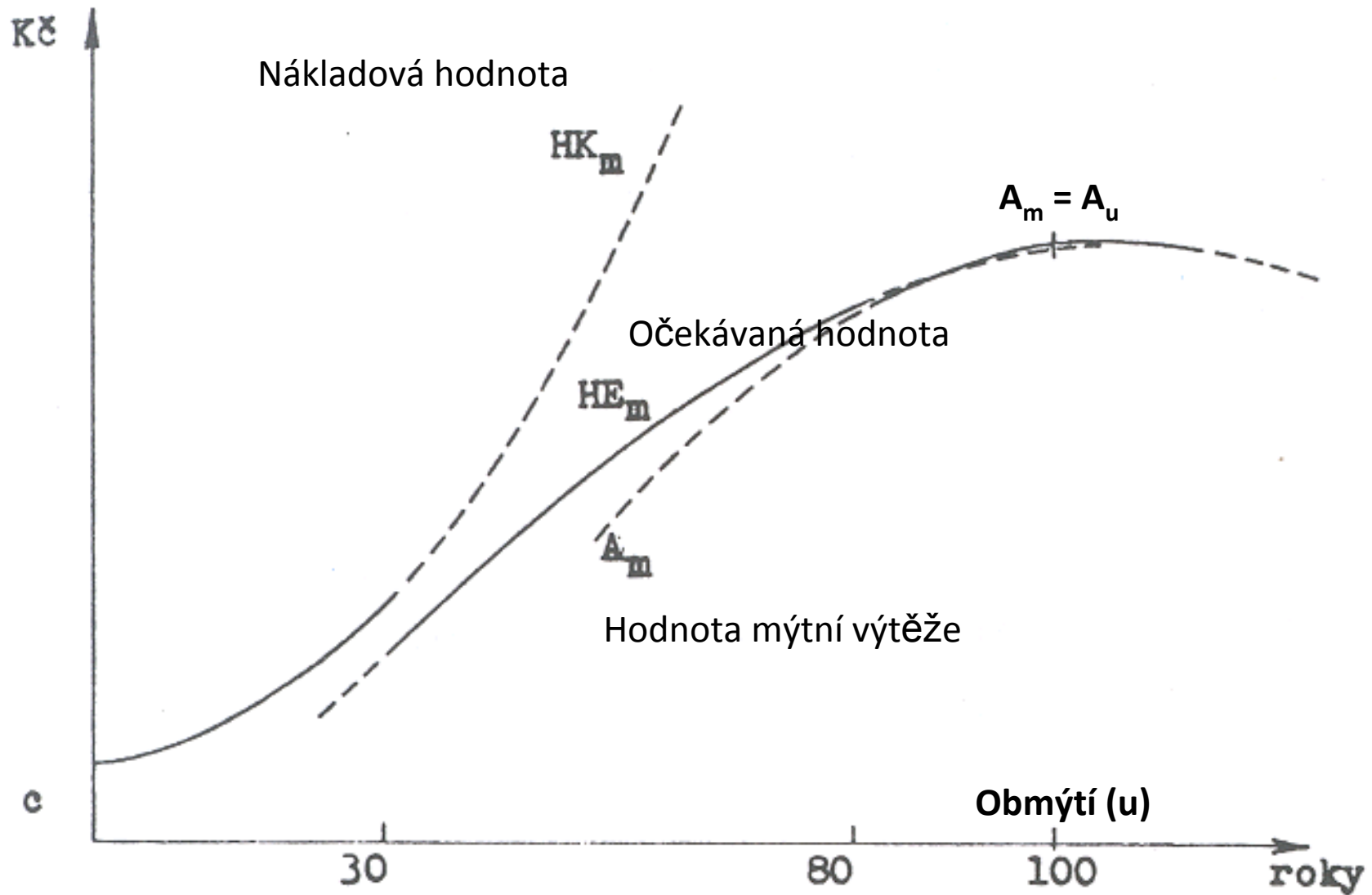
(ceníky surového dříví)

k_{iv} = těžební náklady na výrobu i-tého sortimentu v Kč/m³

(použité technologie)

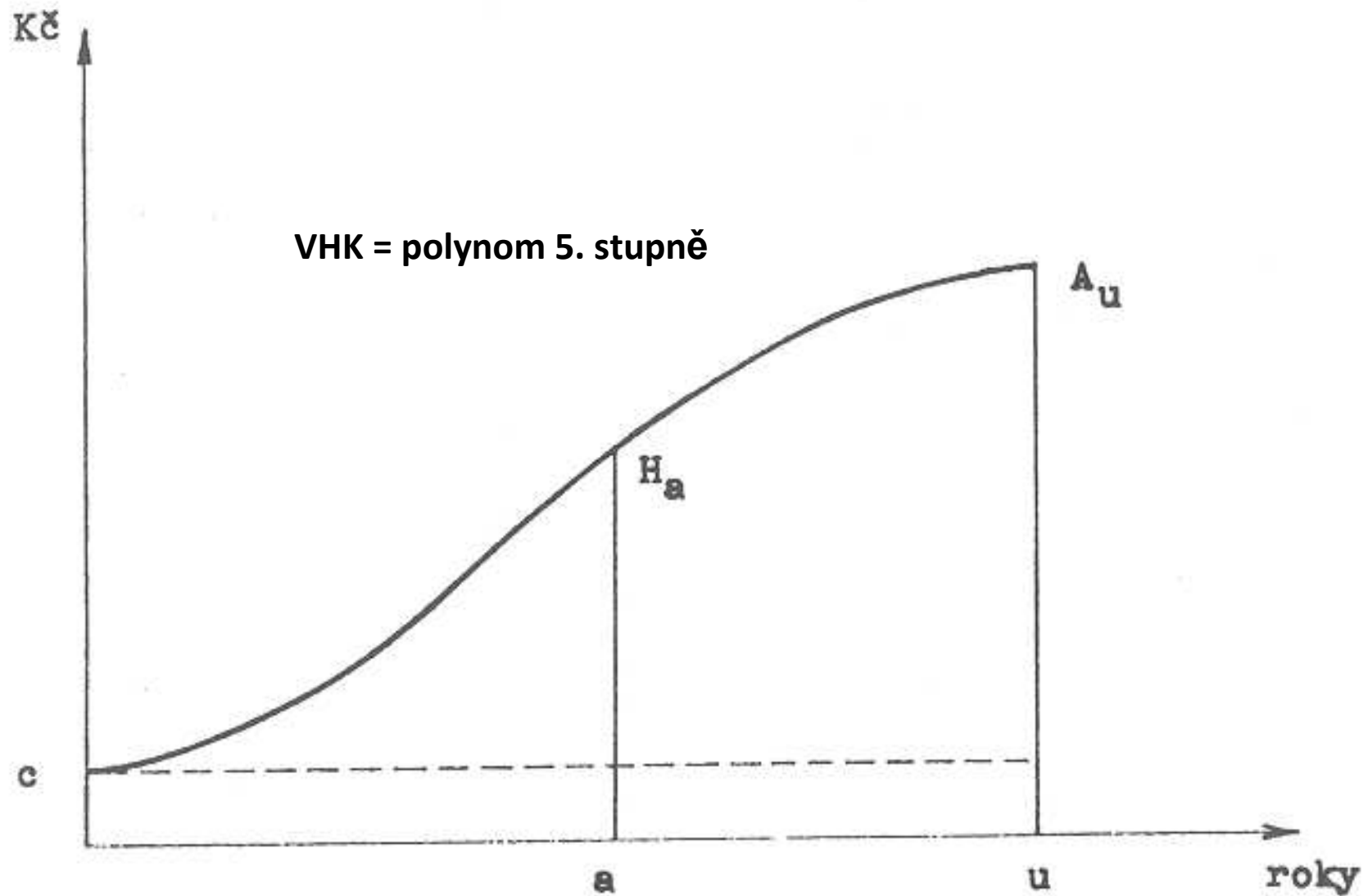
Poznámka: A_u zvláštním případem je A_u

Konstrukce věkové hodnotové křivky (VHK)

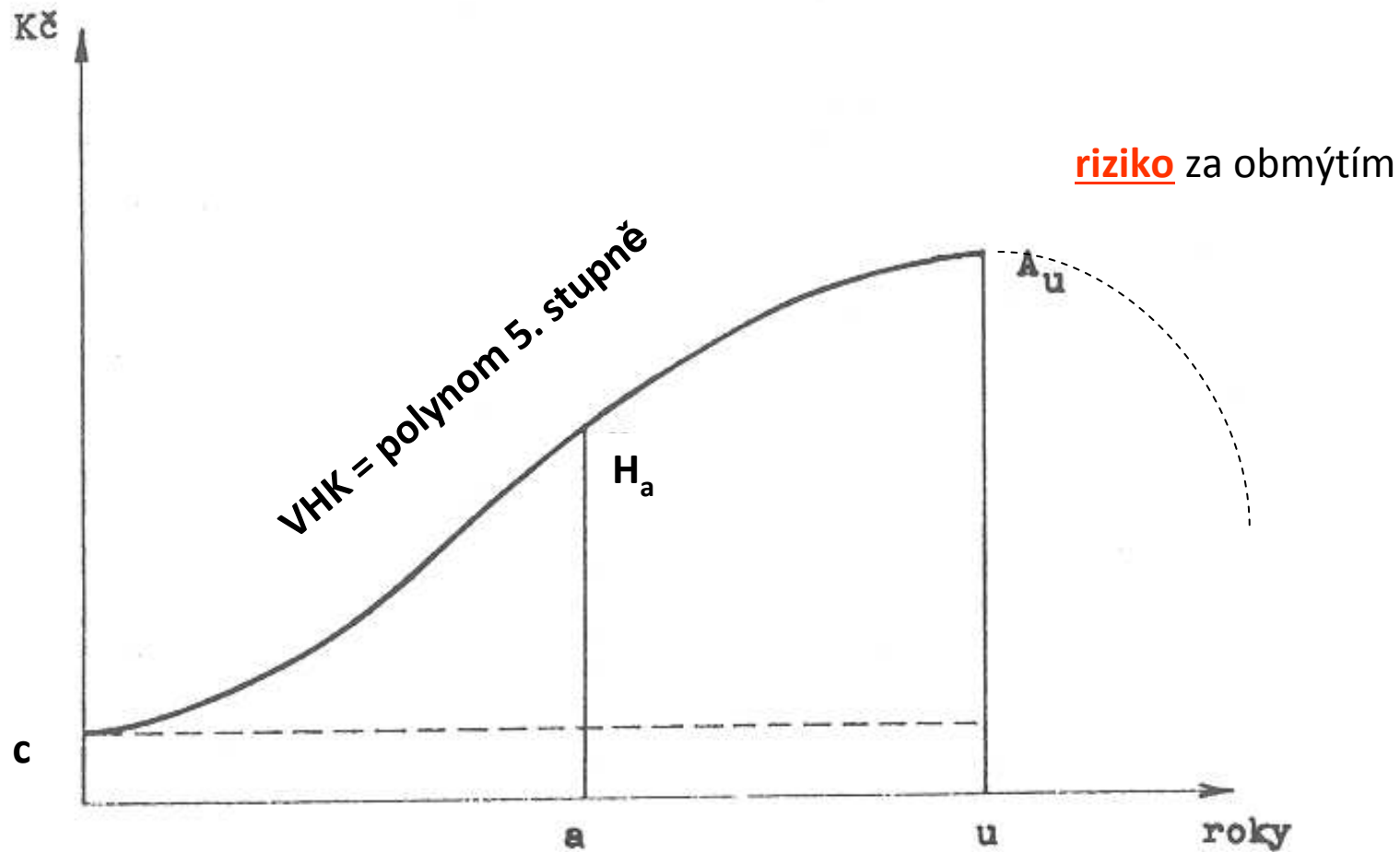

Konstrukce věkové hodnotové křivky (VHK)

Alternativní ocenění porostu (s rizikem)

VÝNOSOVÁ HODNOTA PŮDY

podle **Faustmannova vzorce** (1849)

$$BE = \frac{Au + \sum D_n \cdot 1,0p^{u-n} + N_q \cdot 1,0p^{u-q} - c \cdot 1,0p^u}{1,0p^u - 1} - V$$

kde:

Au = hodnota mýtní výtěže porostu v době obmýtní $\underline{u}$ po odečtení těžebních nákladů

$\sum$ = výnosy z probírek v různých časových okamžicích $\underline{n}$ (ve věku $\underline{a}$, $\underline{b}$, $\underline{c}$, ...) po odečtení těžebních nákladů

N_q = výnos z vedlejších užitků ve věku q po odečtení nákladů

c = kulturní náklady (ve smyslu oceňování lesa)

V = kapitalizované správní náklady

$$V = \frac{v}{0,0p}$$

VÝPOČET EFEKTIVNÍ ÚROKOVÉ MÍRY

Základní **statická rovnice**

$$Au + D_a \cdot 1,0p^{u-a} + \dots = c \cdot 1,0p^u + (B + V) \cdot (1,0p^u - 1)$$

hrubá půdní renta

Bez výnosů z probírek je pak

$$Au = (B + V + c) \cdot 1,0i^u - (B + V)$$

kde **i** = **interní (efektivní) úroková míra**

$$\left(1 + \frac{i}{100}\right)^u = \frac{Au + B + V}{B + V + c} \quad i = \left(\sqrt[u]{\frac{Au + B + V}{B + V + c}} - 1\right) \cdot 100$$

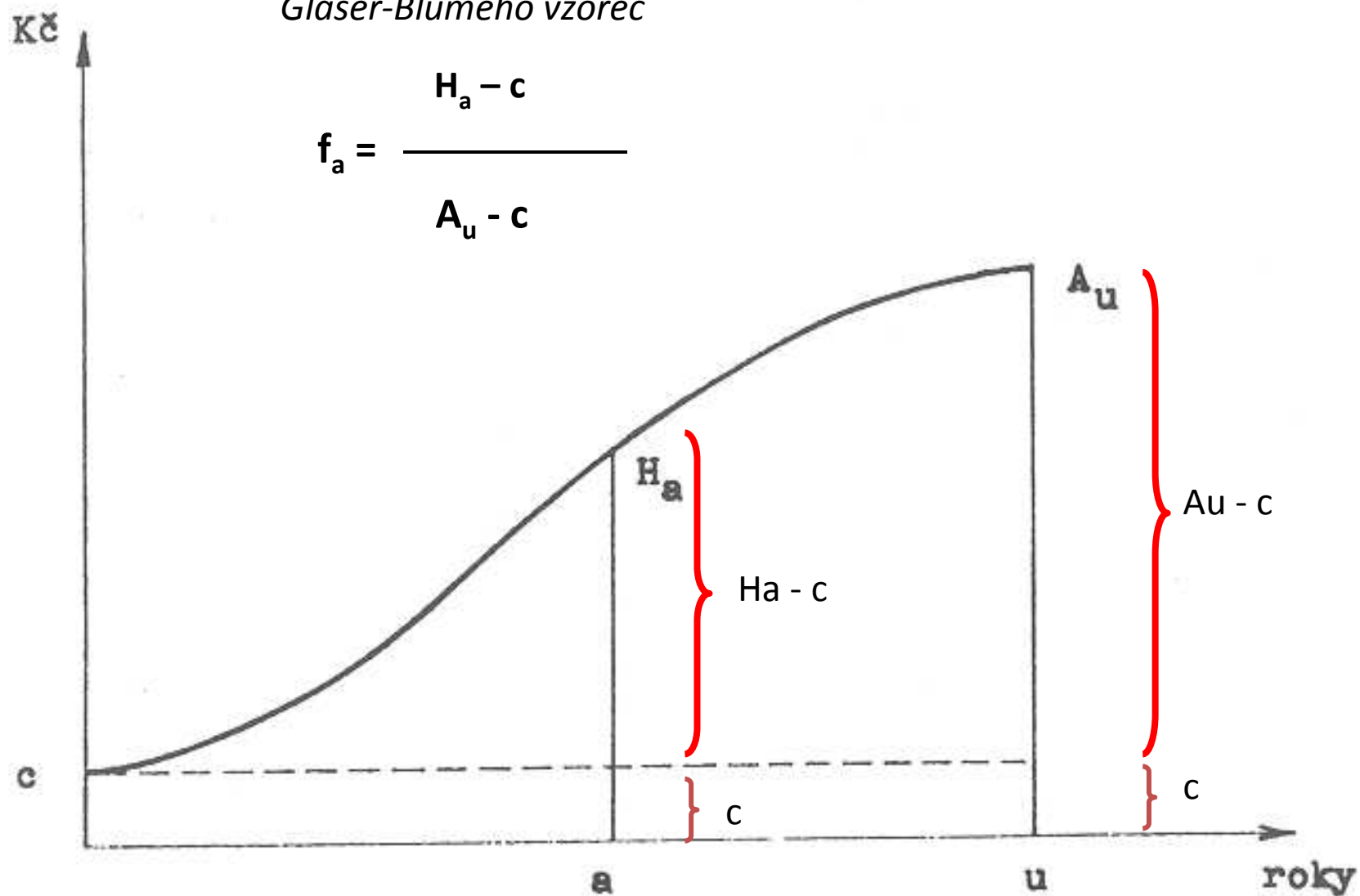
Úrokové míry použité pro konstrukci věkových hodnotových faktorů Spolkové směrnice 1977

	I	II	III	IV
DUB	0,73	0,57	0,43	0,43
BUK	0,68	0,50	0,27	0,05
SMRK	1,67	1,34	0,96	0,45
BOR	0,81	0,56	0,31	0,31

f_a = věkový hodnotový faktor (VHF)

Glaser-Blumeho vzorec

$$f_a = \frac{H_a - c}{A_u - c}$$

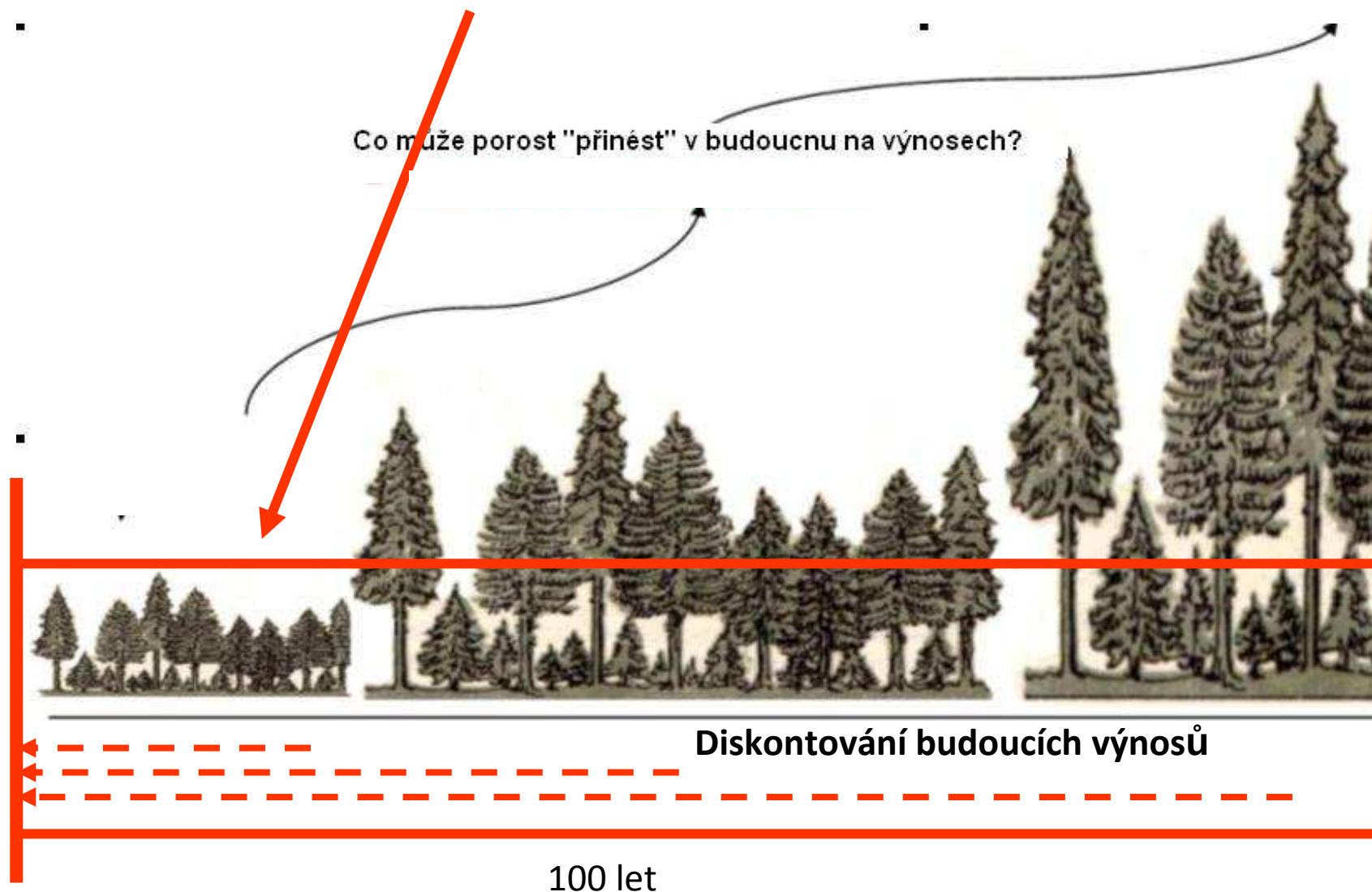
Kalkulační období pro CBA

- a) v rámci doby obmětní
- b) na definované časové okno

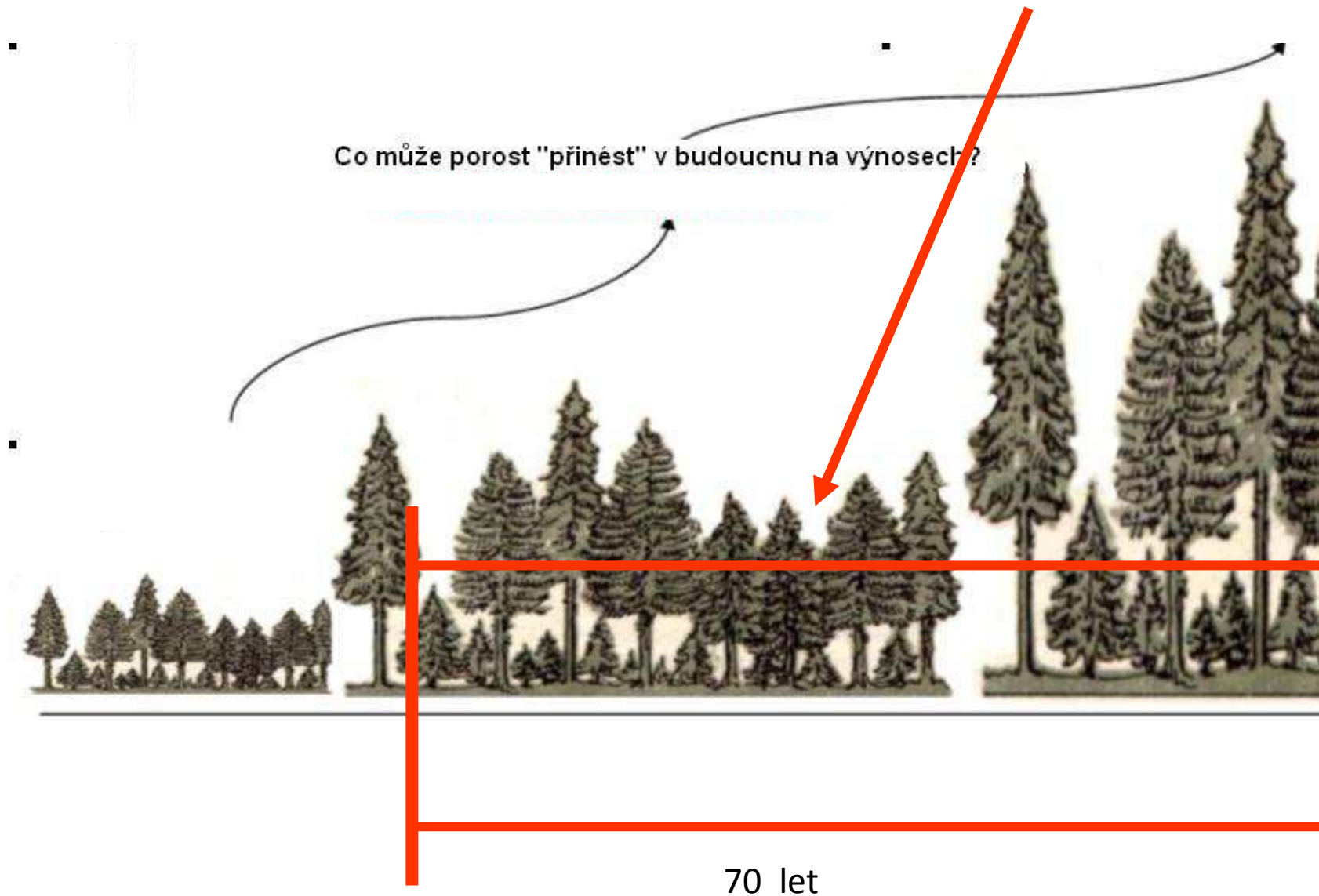

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Časové okno na celou dobu obmýtní

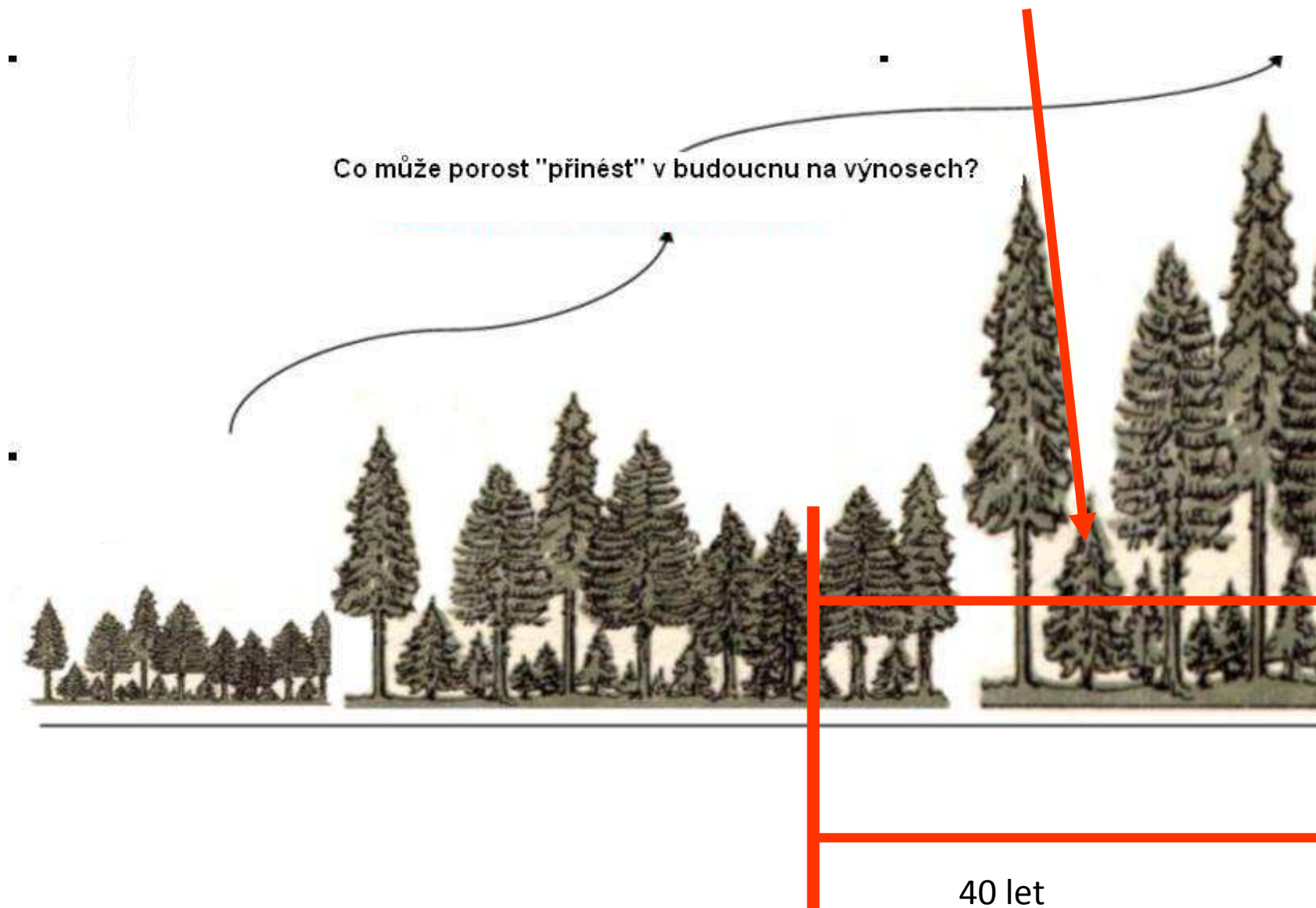

Časové okno na zbývající roky do konce obmýtí

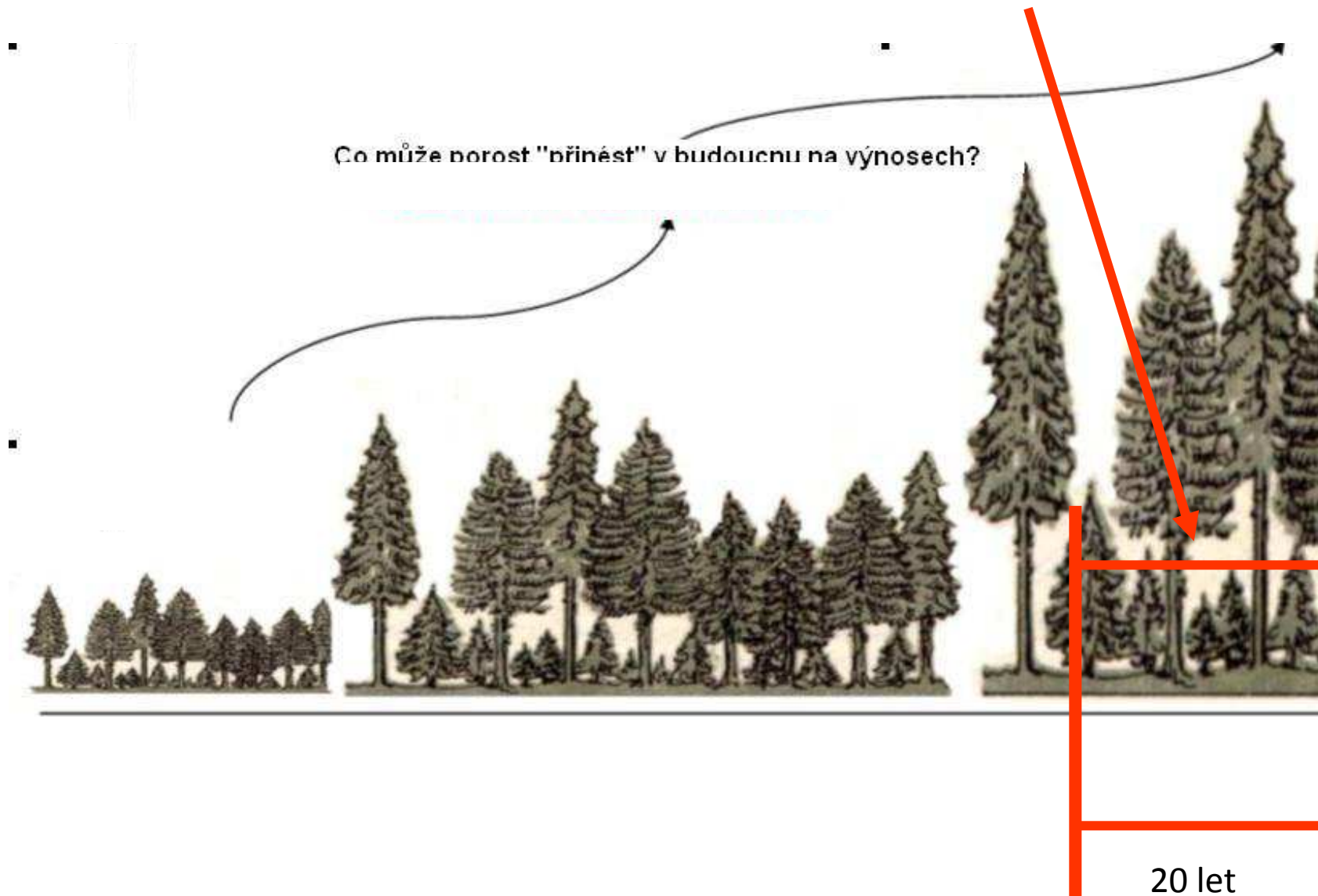

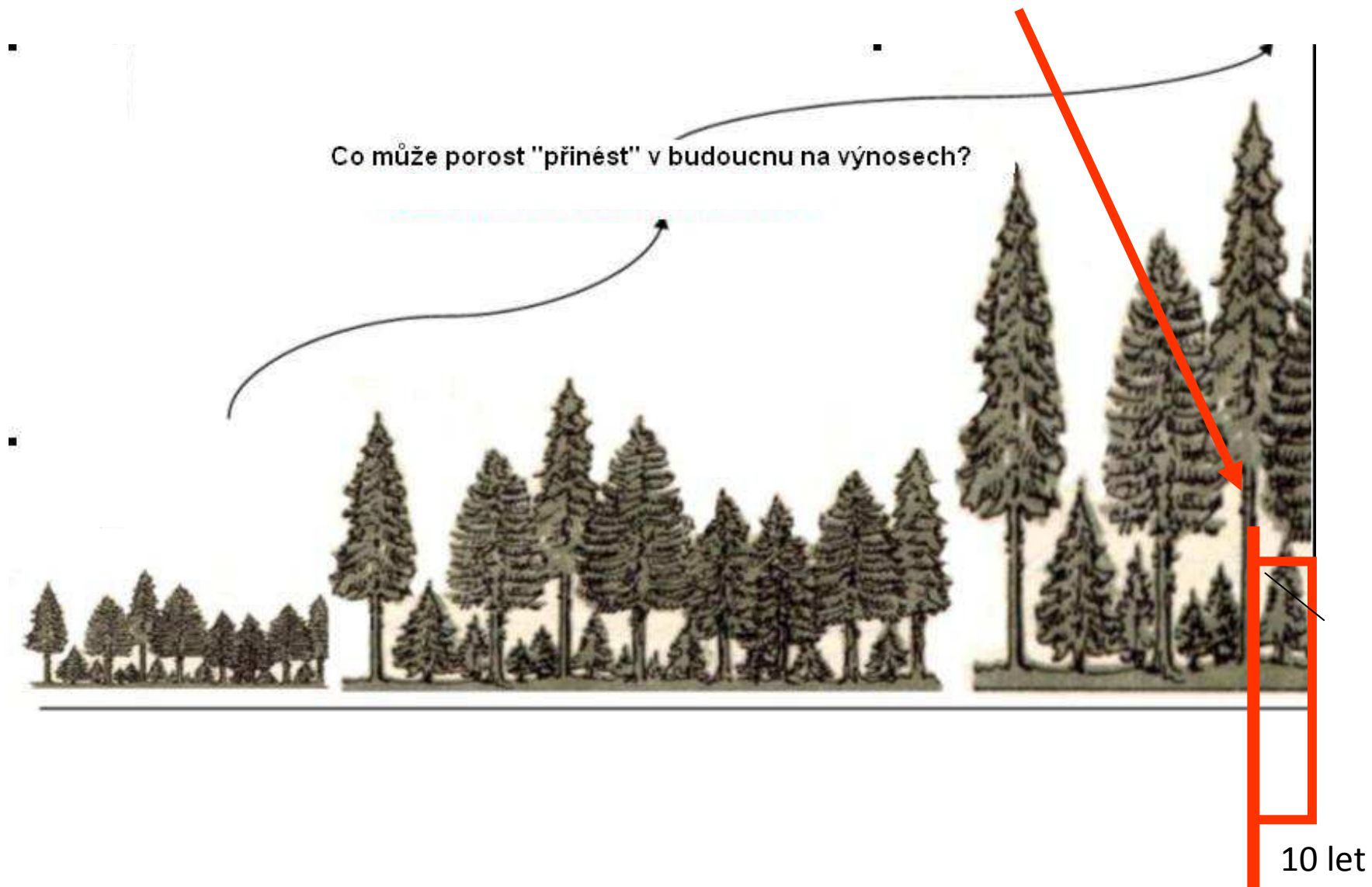
Časové okno na zbývající roky do konce obmýtí

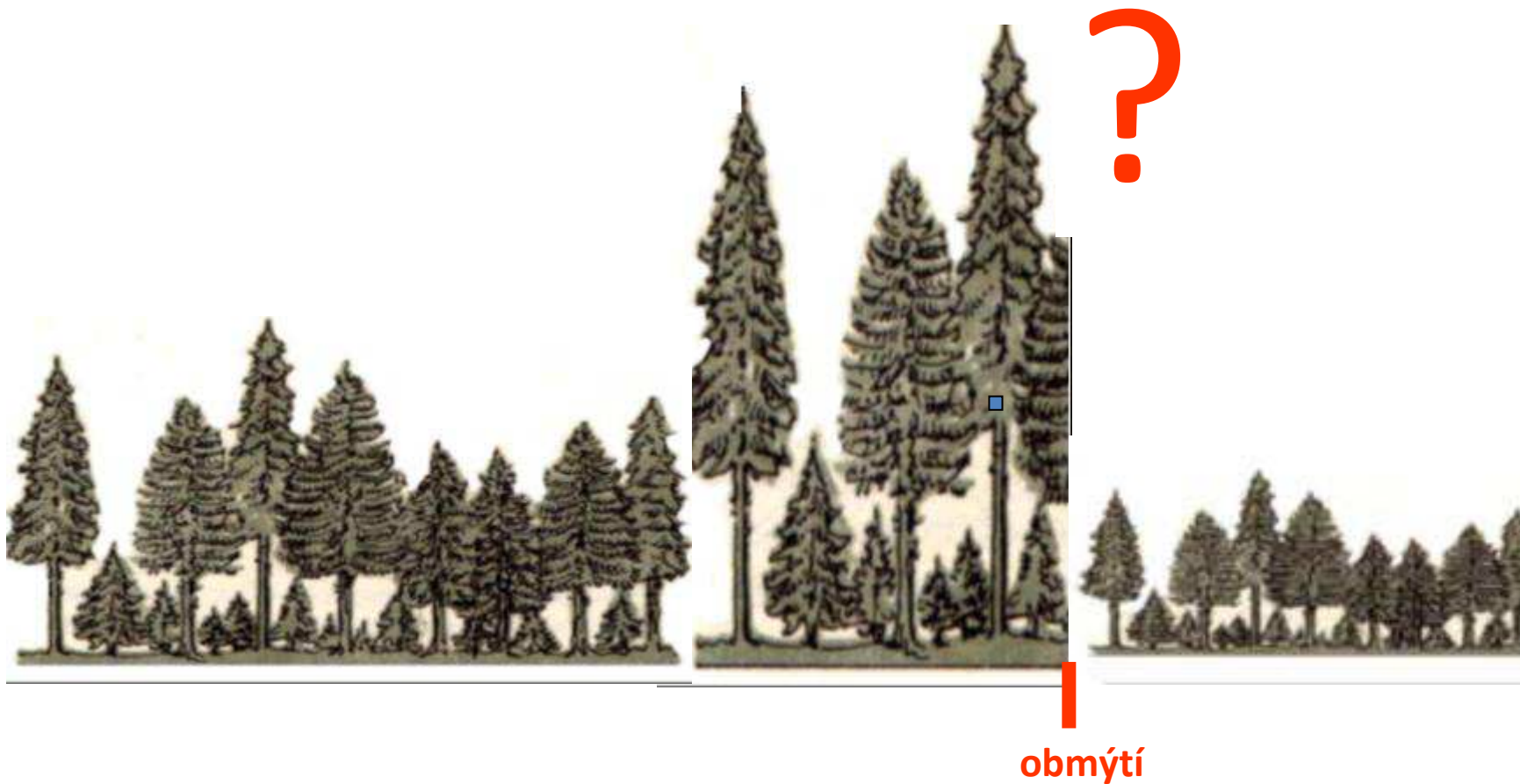

Časové okno na zbývající roky do konce obmýtí

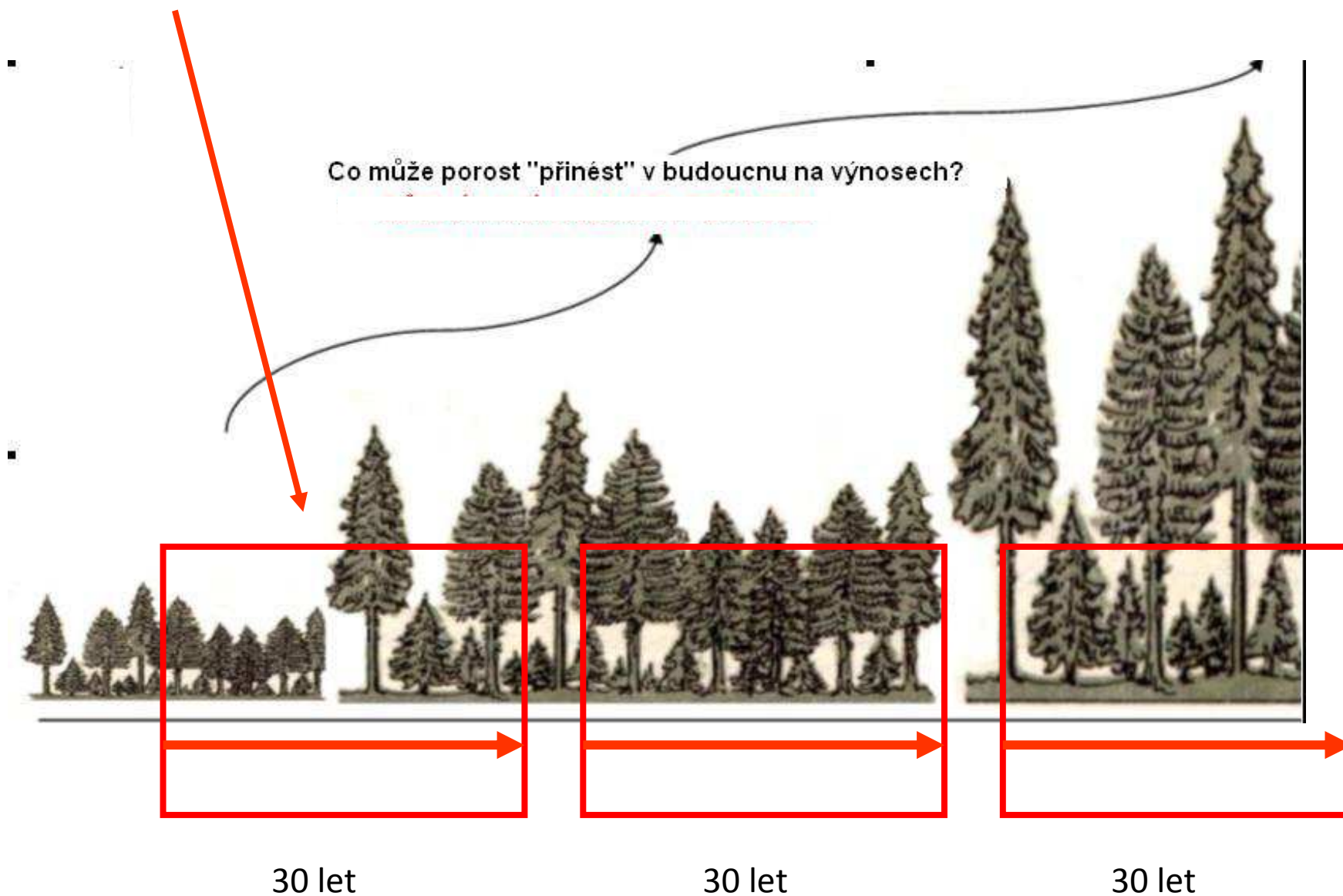
Časové okno na zbývající roky do konce obmýtí

TRH: věčná cena X ceny obvyklá (výnosová)

Klouzavé „časové okno“ (time window) během obmýetí

CELKOVÉ OCENĚNÍ LESA

(LES = lesní pozemek + lesní porost)

Výnosová hodnota lesa

Důchodová hodnota lesa

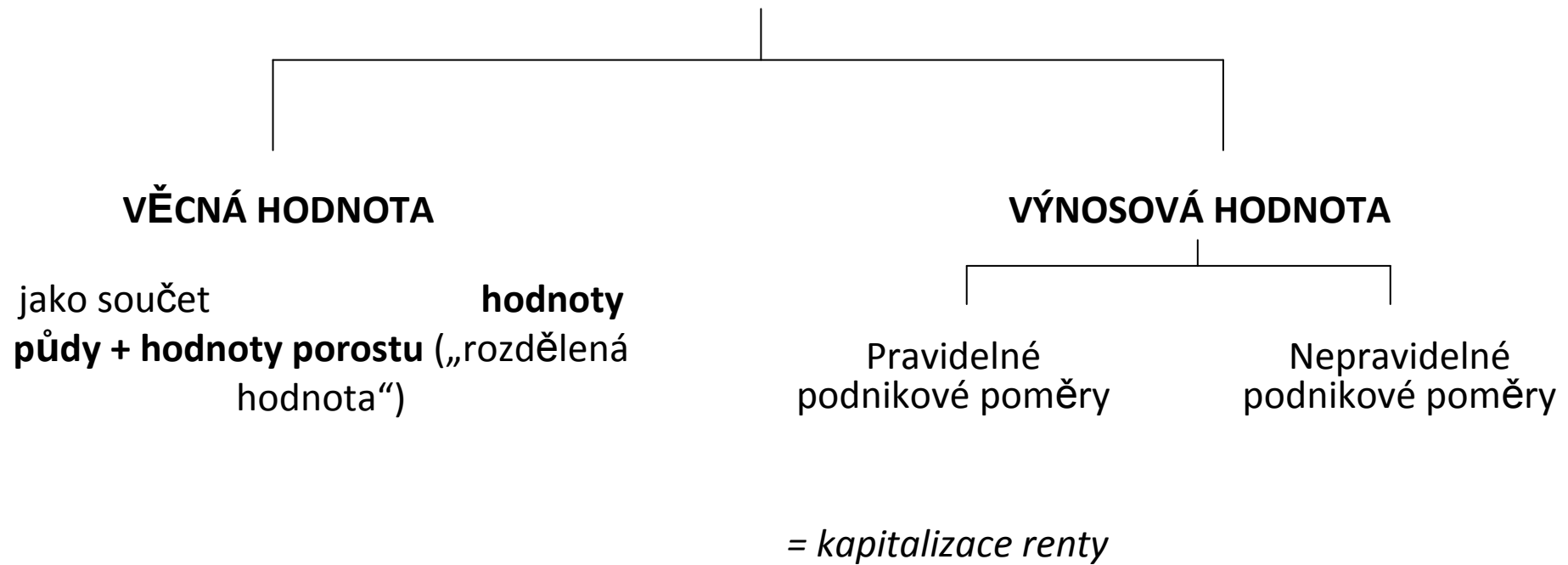
Kapitálová hodnota lesa

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

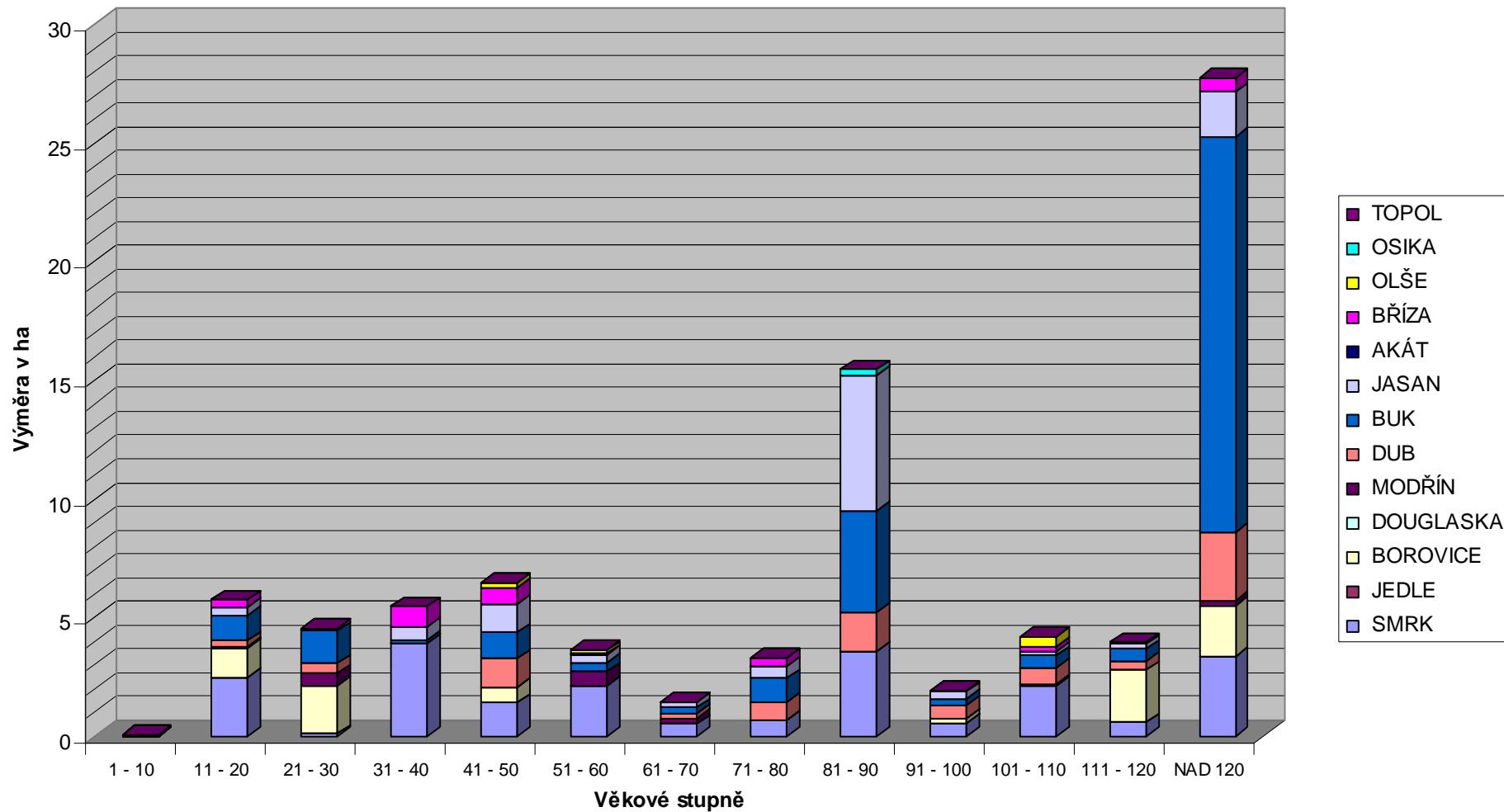
Metody celkového ocenění

CELKOVÁ HODNOTA

84 ha

Skupiny dřevin dle věkových stupňů

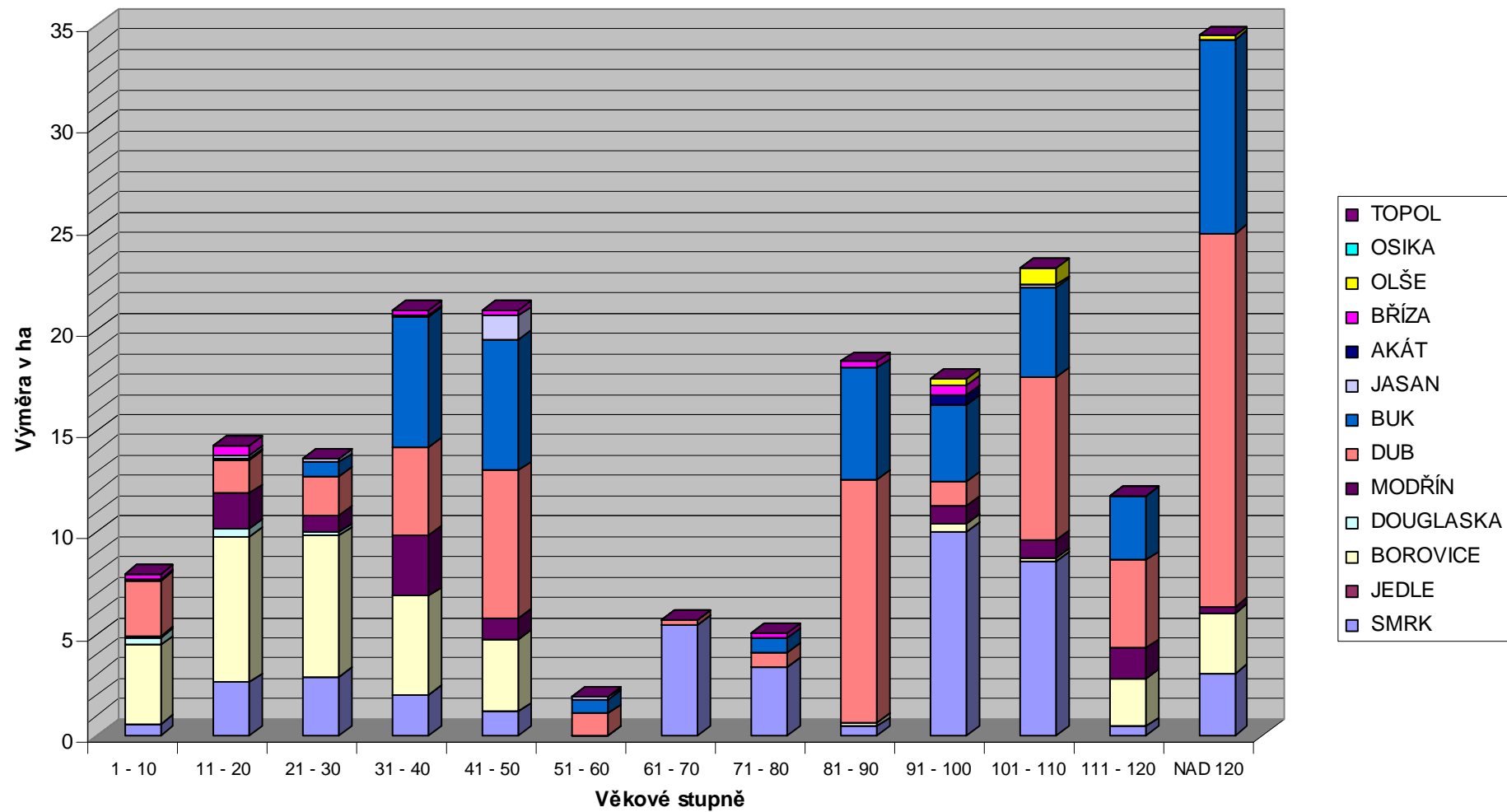

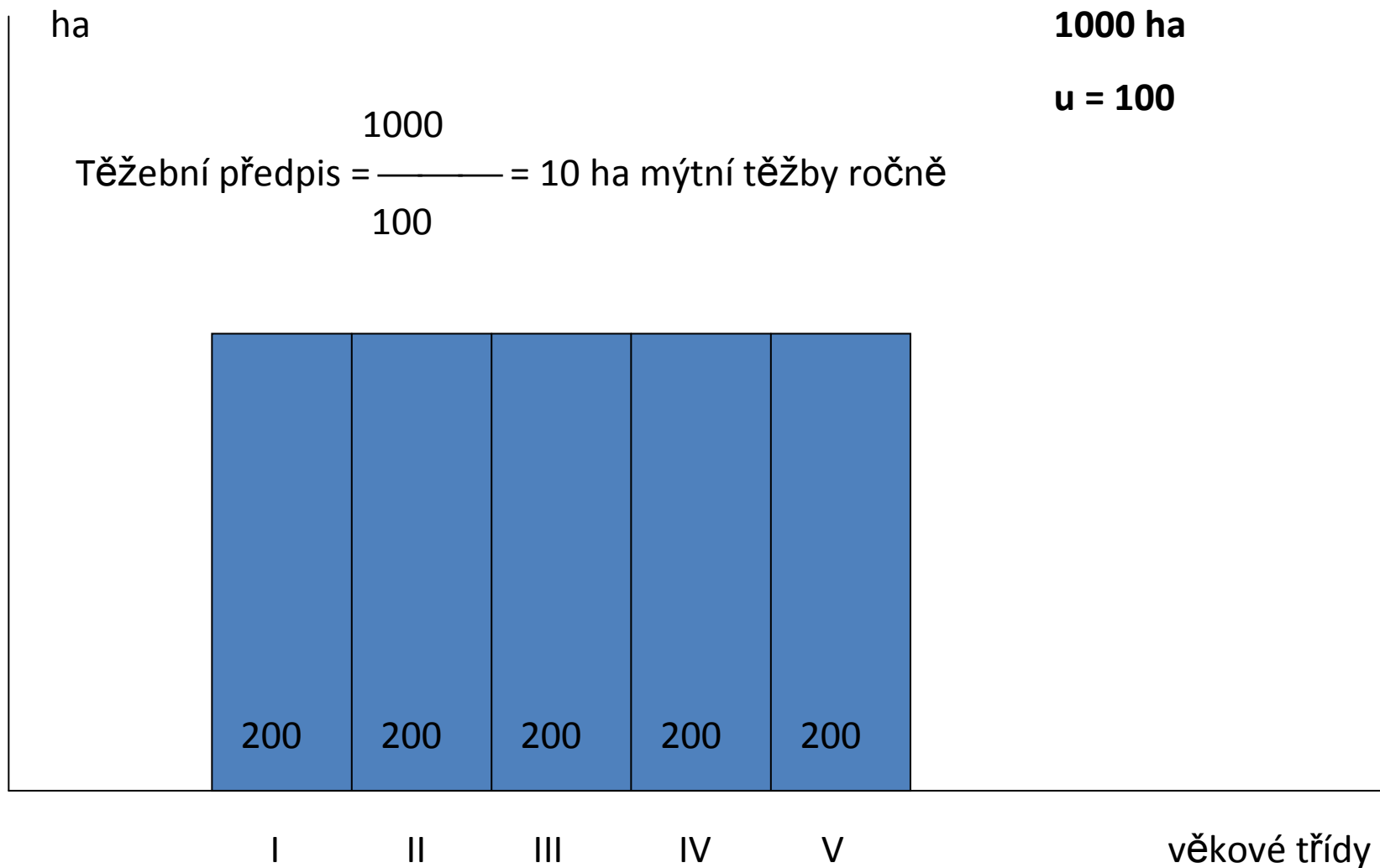

195 ha

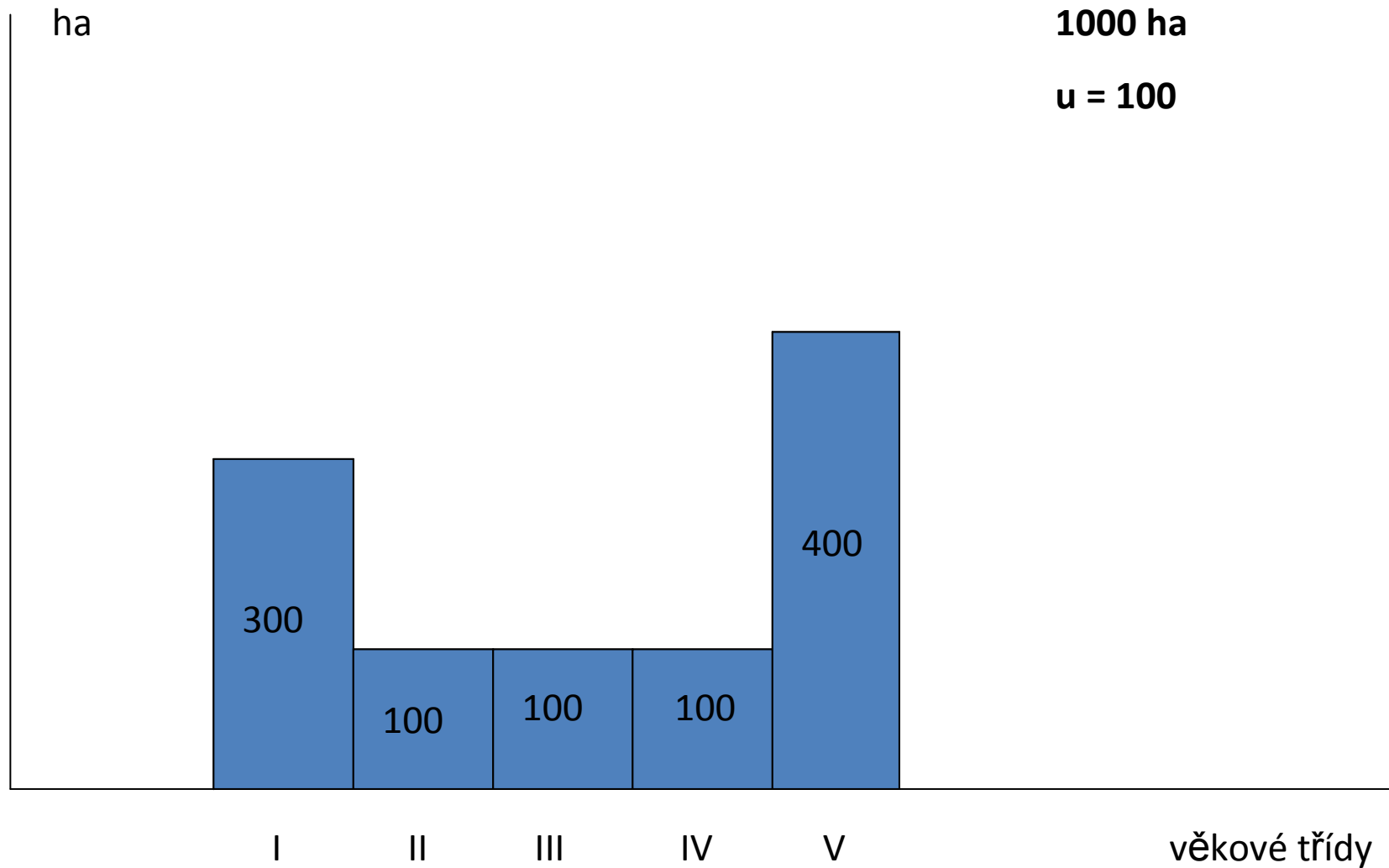
Skupiny dřevin dle věkových stupňů

Pravidelná hospodářská skupina

Nepravidelná hospodářská skupina

Hospodářská skupina -1

Hospodářskou skupinou se rozumějí části hospodářského celku, jež jsou tvořeny porostními soubory

- stejného hospodářského tvaru
- s přibližně stejným hospodářským způsobem a
- stejnou dobou obmýetí a
- se stejným hospodářským určením

Hospodářská skupina - 2

- Dále má být při tvoření hospodářských skupin přihlíženo i k poměrům stanovištním, k zastoupení dřevin, k poměrům dopravním, jež by měly být v rámci hosp. skupiny přibližně souhlasné
- **Porosty, jež patří k téže hosp. skupině, nemusí spolu prostorově souviset**
- Každá hosp. skupina má zvláštní těžební úpravu

Hospodářská skupina - 3

- Porosty, z nichž má být vytvořena hosp. skupina, mají mít výměru alespoň 3 % porostní půdy hosp. celku, nejméně však 50 ha
- S hosp. tvarem úzce souvisí doba obmýtní. V hosp. skupině má být jednotná doba obmýtní
- Zásada co nejmenšího počtu hosp. skupin

(V.Korf: Taxace lesů, 2. část Hosp. úprava lesů, SZN Praha, 1955)

Výnosová (důchodová) hodnota lesa

Normální zastoupení věkových tříd

$$WR = \frac{Au + \Sigma D - (c + u \cdot v)}{0,0p} = \frac{r}{0,0p}$$

renta věčná

kapitalizační
úroková míra

VÝNOSOVÁ (DŮCHODOVÁ, KAPITÁLOVÁ) HODNOTA LESA

$$WR = \frac{r}{0,0p}$$

$$WR = \frac{Au + \sum D - (c + u.v)}{0,0p} \cdot \frac{P}{u}$$

P .... plocha

DĚKUJI ZA POZORNOST !

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ